

توراه اور • پاراشاها מקץ • مامار 14

ביאור על פסוק כי אתה נרי הנה בארוממך...

شرح آیه «زیرا تو چراغ منی»

تقديم به افتخار

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

پدر ربّه، رب لیوی ییتسخاک

LikuteiTorah.com

پاراشای حسیدی

/likuteitorah.com/fa/torah-ohr/mikeitz/14

1 **ביאור על פסוק כי אתה נרי הנה בארוממך לשון נוכח יש ב' פירושים. הא' מלמעלמ"ט** [מלמעלה למטה] **הרוממות שלמעלה יומשך למטה יחיד חי העולמים מלך שהוא לבדו יחיד ומיוחד וחי העולמים נמשך להיות במל' ריבו רבבות עלמין.**

شرحي بر آية «زيرا تو چراغ من هستی». اکنون، درباره «تو را برمیافرازم» (اروممך, aromimcha)، که به صیغه دوم شخص است، دو تفسیر وجود دارد. تفسیر نخست از بالا به پایین است: تعالی مرتبه بالا به پایین کشیده شود—«یگانه، حیاتِ عوالم، پادشاه»: او به تنهایی یگانه و یکتا (יחיד ומיוחד, yachid umeyuchad) است، و [به عنوان] «حیاتِ عوالم» فرود آورده می شود تا در فرمانروایی (מלכות, Malchus)، [بر] هزاران هزار عالم قرار گیرد.

2 **ובכהאריז"ל [ובכתבי האריז"ל] כ' [כתב] שע"י צמצום ומקום חלל כו' כי א"א להיות עולמות וברואים כלל מבחי' א"ס בעצמו וכל המשכות עליונות נמשכו במל' כנודע כי י"ג ת"ד [תיקוני דיקנא] נמשכו למטה במל' לפי שרגליה יורדות כו'.**

و در نوشته های آریزال (האריז"ל) آمده است که [این امر] از طریق انقباض (צמצום, tzimtzum) و فضای خالی و مانند آن است؛ زیرا اساساً ممکن نیست که عوالم و آفریدگان از مرتبه بی نهایت مطلق (אין סוף, Ein Sof) خود او پدید آیند. و همه جریان های فرودآینده فوقانی به فرمانروایی (מלכות, Malchus) فرود آمدند؛ چنان که معروف است، سیزده تיקוני دיקנא (tikkunei dikna؛ اصلاحات ریش) به پایین، در فرمانروایی، فرود آمدند، زیرا «پاهایش به زیر فرو می روند» و مانند آن.

3 **ולכן נק' המל' בשם עטרה בספרי המקובלים כי המלכות היא בחי' כ"ע [כתר עליון] שנמשך במל'. וגם** **ארוממך לרומם המל' מלך יחיד חי העולמים**

ازاین رو، در کتاب های اهل قبل، فرمانروایی (מלכות, Malchus) را با نام تاج (עטרה, Atarah) می خوانند؛ زیرا **מלכות** مرتبه تاج برین (כתר, Keser) است که به درون **מלכות** فرود می آید. و نیز، «تو را برمیافرازم» [یعنی] برکشیدن **מלכות**: «پادشاه، یگانه، حیاتِ عوالم».

כנודע כי מל' דאצי' נעשה עתיק לבריא' [לבריאה] בחי' יחיד כדי להיות חי העולמי' [העולמים] וצריך **לרומם המל' בבחי' יחיד עד מל' דא"ס ממטה למעלה.**

چنان که معلوم است، **מלכות** عالم صدور (אצילות, Atzilus) برای عالم آفرینش (בריאה, Beriah) هسته درونی تاج (עתיק, Atik) می شود؛ مرتبه «یگانه»، تا «حیاتِ عوالم» باشد. و باید **מלכות** را در مرتبه «یگانه» برکشید، تا از پایین به بالا به فرمانروایی بی نهایت مطلق (אין סוף, Ein Sof) برسد.

4 וב' בחי' אלו הן שבת וחנוכה. כי שבת העלאה ממטה למעלה וחנוכה המשכה מלמעלה למטה.

و این دو مرتبه عبارت‌اند از روزِ شَبَات (שבת, Shabbos) و جشنِ חנוכה (חנוכה, Chanukah): زیرا شَبَات صعودی از پایین به بالا است، و در حנוכה امتداد از بالا به پایین است.

והעלאה זו היא ענין הברורים מצמיח חציר לבהמה אלף טורין כו' שהם מבחי' אל שדי במילואו כו'.

و این صعود، همان کارِ پالایش‌ها (بیرורים, birurim) است: «او علف را برای چارپا می‌رویاند»؛ «هزار کوه»، و جز اینها، که از مرتبۀ نامِ **אל שדי** (Kel Shaddai) در صورتِ کاملِ حروفِ آن، و جز اینها، هستند.

5 והיינו שנכלל בבהמה להיות אין כי ענין הברורים הוא להיות מיש אין כי בהמשכה נעשה מאין יש

שם ב"ן [שם ב"ן] **ס"ג** [שם ס"ג] **גס** שהוא ישות והבירור הוא לאהפכא מיש לאין והיינו ע"י שם מ"ה [שם מ"ה] **בחי' בטול**.

یعنی در حیوان گنجانده می‌شود تا به «هیچ» (אין, ayin) بدل شود. زیرا پالایش یعنی پدیدآوردنِ «هیچ» از «چیزی» (יש, yesh)؛ چراکه در فرودِ فیض، از «هیچ» «چیزی» پدید می‌آید: نام‌های **ב"ן** (Ban) [و] **ס"ג** (Sag)، که خشن‌اند و بیانگرِ هستیِ خودمحو (ישות, yeshus) هستند؛ و پالایش عبارت است از برگرداندنِ [آن] از «چیزی» به «هیچ». این کار به واسطۀ نامِ **מ"ה** (Mah)، یعنی مرتبۀ خودنفی‌گری (ביטול, bittul)، صورت می‌گیرد.

6 ולמטה הנה בחי' זו היא בנפש הבהמית כד אתכפיא כו' שע"ז מגביה למעלה מאד

و در پایین، این مرتبه در نفیس حیوانی (נפש הבהמית, Nefesh HaBahamis) است، هنگامی که «مهار می‌شود» و جز آن؛ از این راه، آن را به مرتبه‌ای بسیار والا بالا می‌برد.

כי נה"ב [نפש הבהמית] **שרשה מעולם התהו כמו כל המאכלים הגשמיים שירדו בשבה"כ** [בשבירת הכלים] **מעולם התהו. ולכן אמרו חמרא וריחנא פקחין. ואמרו לא אכילנא בישר'** [בישראל] **דתורא כו' שהם משרש עליון.**

زیرا ریشهٔ نفیس حیوانی در عالمِ **תהו** (عולם התהו, Tohu) [آشوب] است؛ همانند همهٔ خوراک‌های جسمانی که در جریان شکستنِ ظرف‌ها از عالمِ **عולם התהو** فرود آمدند. از این‌رو گفتند: «شراب و عطر [آدمی را] خردمند می‌کنند.» و نیز گفتند: «گوشتِ گاو نخورده بودم» و جز آن؛ زیرا ریشهٔ آن‌ها والا است.

וכן נה"ב [נפש הבהמית] שבאדם שרשה משם כי היא נלקחה משמרי האופנים והחיות שבמרכבה פני ארי'
[אריה] ממנו נמשך חיות כל החיות.

و نفیس حیوانی انسان نیز ریشه‌اش از همان‌جاست؛ زیرا از رسوباتِ اوفانیم (אופנים, Ofanim) و حیوت (Chayos, חיות) [موجودات زنده] در ارا به گرفته شده است: از چهره شیر، نیروی حیات (חיות, chayus) همه حیوانات وحشی (חיות) سرچشمه می‌گیرد؛

ومפני שור חיות הבהמות. ומפני נשר חיות העופות כו'. וכולם שרשם מעולם התהו שירדו בבריאה בשבה"כ [בשבירת הכלים].

از چهره گاو، نیروی حیات حیوانات اهلی؛ و از چهره عقاب، نیروی حیات پرندگان و جز آن. ریشه همه آنها در عالم تهاو است؛ [از آنجا] در جریان شکستنِ ظرف‌ها به عالم آفرینش (ברیאה, Beriah) فرود آمدند.

7 והנה ענין עולם התהו הוא שלא היה התכללות מחמת רבוי אור ומיעוט כלים שהי' [שהיה] **תגבורת האור**
اکنون، ماهیتِ عالم آشوب (תהו, Tohu) این است که به سبب فراوانی نور و اندکی ظرف‌ها، هیچ درهم‌آمیزی صفات (התכללות, hiskalelus) وجود نداشت؛ ازاین‌رو نور چیره می‌شد؛

כמו בלע בן בעور ושם עירו دנהבה דין הבה דין גמור בלי התכללות לפי שהוא דין חזק.
همچون «بلع» (بلع, Bela) پسرِ يعور (בעور, Beor)، و نام شهرش دین‌هوا (دנהבה, Dinhavah) بود: «دین هوا» (דין הבה, din havah)؛ «داوری کن!»، داوری کامل و بی‌هیچ درهم‌آمیزی، زیرا داوری‌ای نیرومند است.

8 וכן יובב חסד כו' ולכן א"א להיות התכללות כו'. משא"כ שם מ"ה [שם מ"ה] בחי' בטול עולם התיקון
רבוי כלים ומיעוט האור ונעשה חלישות האור.

و نیز یوباب (יובב, Yovav)، مهر (חסد, Chesed)، و جز آن؛ ازاین‌رو هم‌شمولی متقابل (התכללות, hitkalelut) ممکن نیست و جز آن. اما در نام م"ה (Mah)، مرتبه خودنهی‌گری (ביטול, bittul)، یعنی عالم اصلاح (תיקון, Tikun)، چنین نیست: ظرف‌ها بسیارند و نور اندک؛ در نتیجه، نور ضعیف می‌شود.

ולכן הגם שיש בו דין מ"מ אינו חזק כ"כ [כל כ] ויוכל להיות התכללות כו'.
بنابراین، هرچند در آن داوری هست، بااین‌حال چندان نیرومند نیست و هم‌شمولی متقابل ممکن می‌شود و جز آن.

9 ונה"ב [ונפש הבהמית] **שרשה מתהו משא"כ נה"א** [נפש האלקית] **היא מבחי' תקון. ולכן היא המבררת כו'.**
ונה"ב [ונפש הבהמית] **כד אתכפיא היא הגבה למעלה כו'.**

נפיש حیوانی (נפש הבהמית, Nefesh HaBahamis) רیشه در توهو (תהו, Tohu) [آشفتهگی] دارد، حال آنکه نفیس الهی (نפש האלקית, Nefesh Elohis) از مرتبه تیکون (תקון, Tikun) [اصلاح و سامان یافتگی] است؛ ازاین رو، این نفیس الهی است که پالایش می کند و غیره. و نفیس حیوانی، هنگامی که به انقیاد درمی آید، بسیار بالا برده می شود و غیره.

וזהו צעק לבם דקאי על נה"ב [نפש הבהמית] **שהיא בחי' לב וצעקה היא העלאה ממטלמ"ע** [ممتטה למעלה]
בمأد.

این [معنای] «دلشان فریاد برآورد» است؛ این عبارت به **نפש הבהמית** اشاره دارد، که مرتبه دل است؛ و فریاد، عروجی از پایین به بالا با [نهایت شدت] [مأد, meod] است.

10 וזו היא העלאה לבחי' המל' ארוממך למעלה מעלה עד הכתר כי הכל נעשה ממותרی מוחין בחי' שערות
כו' כי לגבי א"ס ב"ה בעצמות אין לו שייכות וערך ויחוס עם בריאת העולמות.

و این، عروج مرتبه فرمانروایی (ملכות, Malchus) است: «تو را برمی افرازم»، بالاتر و بالاتر، تا تاج (כתר, Keser). زیرا همه چیز از مازاد قوای عقلانی (מוחין, mochin)، یعنی از مرتبه موها و غیره، پدید آمده است؛ زیرا نسبت به بی نهایت مطلق (אין סוף, Ein Sof)، که متبارک است، در [ذات او] هیچ پیوند، تناسب یا نسبتی با آفرینش عوالم وجود ندارد،

אלא ע"י שערות מותרی מוחין הארה בעלמא שאינו נוגע לעצמותו כמו אם יחתוך השער לא יכאב כו'
רק שמקבל יניקה דרך שעה מצומצמת מאד ממותרי מוחין כו'.

بلکه تنها از طریق موها، یعنی مازاد مוחין، پرتویی صرف که به ذات او نمی رسد – همان طور که بریدن مو دردی ایجاد نمی کند و غیره ؛ [آفرینش] تنها از مازاد مוחין، از راه مویی که بسیار محدود شده است، مایه می گیرد و غیره.

11 וכאשר ישים האדם אל לבו שאין זה רק הארה בעלמא להיות ממכ"ע [ממלא כל עלמין] **וסוכ"ע אי לזאת**
תגדל הצעקה בלב כו'. וזהו בחי' רצוא בחי' הפתילה.

و هنگامی که انسان به دل بگیرد که این فقط پرتویی ناچیز است، [که به کار می آید] تا نوری باشد که همه عوالم را پر می کند (ממלא כל עלמין, memalei kol almin) و نوری که همه عوالم را فرا می گیرد (סובב כל עלמין, sovev kol almin)، ازاین رو فریاد دل فزونی می گیرد، و الی آخر. و این مرتبه شتافتن به پیش (רצוא, ratzo) است؛ مرتبه فتيله.

אך אם רץ לבך שוב לאחד המשכה מלמעלמ"ט [מלמעלה למטה] **בח' חנוכה כי הפתילה היא כבה מהר וגם אינה מאירה כ"כ** [כל כך] **והיינו ע"י השמן.**

اما «اگر دلت می‌شتابد، به سوی یگانه بازگرد»: فرودآوردنی از بالا به پایین، مرتبهٔ חנוכה (Chanukah). زیرا فتيله زود خاموش می‌شود و چندان هم نمی‌تابد؛ و این از راه روغن است.

12 **וענין השמן הנה בכל הדברים יש שמן כו' כי יש חכמה דאצי' וחכמה דבריאה כו'**

و اما مسئلهٔ روغن: در همهٔ چیزها روغنی هست و مانند آن؛ زیرا حکمت (חכמה, Chochmah) در عالم صدور (אצילות, Atzilus) و חכמה در عالم آفرینش (בריאה, Beriah) و مانند آن وجود دارد،

עד שנעשה חכמה דעשיה היא התורה שלפנינו המלובשת בגשמיות ויש תורה דבריאה שע"ז אמרו קיים אאע"ה [אברהם אבינו עליו השלום] **את התורה עד שלא ניתנה דהיינו קודם התלבשותה בעוה"ז הגשמי.**

تا آن‌که به **חכמה** در عالم عمل (עשיה, Asiyah) بدل می‌شود؛ همان توراتی که پیش روی ماست و در جسمانیت پوشیده شده است. و توراتی در **בריא** هست که دربارهٔ آن گفتند: «ابراهیم (אברהם) پدرمان، درود بر او، پیش از آن‌که تورات داده شود، به تورات عمل کرد»؛ یعنی پیش از آن‌که در این جهان جسمانی پوشیده شود.

13 **ולכן קיים מצות תפלין הגם שלא נכתב עדיין קדש לי כל בכור שלא היה יצ"מ** [יציאת מצרים] **כלל.**

ازاین‌رو، او فرمان الهی (מצות, mitzvah) **תפלין** (tefillin [دو جعبهٔ چرمی حاوی آیات تورات]) را به‌جا آورد، هرچند «هر نخست‌زاده را برای من تقدیس کن» هنوز نوشته نشده بود، زیرا اصلاً خروج از مصر رخ نداده بود.

וכן מילה קיים ג"כ קודם שמל א"ע [את עצמן] **בגשמיות כי ענין מילה היא הסרת הערלה שלא יהיה יניקת החיצונים וקיים אאע"ה** [אברהם אבינו עליו השלום] **מצוה זו למעלה שהסיר יניקת החיצוני' [החיצונים]**

אך שלא היתה מצוה זו מלובשת בגשמיות מעשה המילה ממש וזהו עד שלא ניתנה

همچنین دربارهٔ ختنه: او آن را پیش از آنکه خود را به‌صورت جسمانی ختنه کند نیز به‌جا آورد. زیرا معنای ختنه برداشتن غُلفه است تا نیروهای بیرونی از آن تغذیه نکنند؛ و ابراهیم (אברהם) پدرمان، علیه‌السلام، این **מצוה** را در مرتبه‌ای بالاتر به‌جا آورد؛ یعنی راه تغذیهٔ نیروهای بیرونی را بست. بااین‌همه، این **מצوה** در پوشش جسمانی، یعنی در خودِ عمل ختنه، درنیامده بود. و این [معنای] «پیش از آنکه داده شود» است.

ועיקר המשכת השמן הוא להיות המשכת ח"ע [חכמה עילאה] כי יש ח"ע [חכמה עילאה] וח"ת [וחכמה תתאה].
חכמה תתאה שנלקחה מן המדות.

و نکته اصلی فرودآوردن روغن، فرودآوردن **חכמה** برتر (حکمت برتر، Chochmah) است؛ زیرا **חכמה** برتر و **חכמה** فروتر وجود دارند. **חכמה** فروتر چیزی است که از صفات عاطفی (مדות، middos) گرفته شده است.

14 וח"ע [וחכמה عילאה] למעלה מן המדות דו"ר [דחילו ורחימו] רו"ד [רחימו ודחילו] יראה תתאה מיחודא תתאה במלי משא"כ יראה עילאה בחכמה עלאה

و حکمت برتر (**חכמה**, Chochmah) فراتر از صفات عاطفی (مדות, middos) است. هیبت و عشق، عشق و هیبت (דחילו ורחימו, dechilu u'rechimu؛ راحימו ودחילו, rechimu u'dechilu): هیبت فروتر از یگانگی فروتر (יחודא תתאה, yichuda tata'ah)، در فرمانروایی (ملכות, Malchus) است؛ اما هیبت برتر در حکمت برتر است.

ושרשה מו"ס [מוחא سתימאה] שהיא מגבורה דעתיק שמשם נמשך השערות בבחי' י"ג ת"ד [תיקוני דיקנא].
אבל מקורם ושרשם הוא במו"ס [במוחא سתימאה] ולא אבא דאצי'.

و ریشه آن از مغز پنهان (מוחא سתימאה, Mocha Stima'ah) است که از قید و سخت‌گیری (גבורה, Gevurah) آتیک (עתיק, Atik؛ [مرتبه درونی تاج]) است؛ موها از آنجا به صورت سیزده آرایش ریش (תיקוני دיקנא, tikkunei dikna) امتداد می‌یابند. اما سرچشمه و ریشه آنها در مغز پنهان است، نه [در] پدر (אבא, Abba؛ یعنی **חכמה**] عالم صدور (אצילות, Atzilus).

15 והיינו בחי' חכמה שבכתר ע"פ קבלת מהרמ"ק [מהרבי משה קורדובירו] וע"פ קבלת האריז"ל [האר"י זכרנו לברכה] היא הגבה למעלה במלי דא"ס

این، مرتبه حکمت (**חכמה**, Chochmah) در تاج (כתר, Keser) است؛ بر پایه قبالای ربی מوشه کوردوویرو (רבי משה קורדובירו) و بر پایه قبالای آریזال (האריז"ל)، این مرتبه بسیار بالاتر، در فرمانروایی (ملכות, Malchus) بی‌نهایت مطلق (אין סוף, Ein Sof) قرار دارد.

ומקור זה נמשך בתורה שלפנינו בגשמיות נתב"ס [נתנה בסיני] דייקא אשר אנכי מצוך הוא בהיום לעשותם דייקא משא"כ למעלה היא דרך השתלשלות מעילה לעלול בכמה רבבות מדרגות.

و این سرچشمه به‌طور مشخص به تورات پیش روی ما، در صورت مادی‌اش که در سینا داده شد، کشیده می‌شود: «آنچه من به تو فرمان می‌دهم» در «امروز، تا آنها را انجام دهید» است، به‌طور مشخص. اما در بالا، این امر از راه زنجیره نزولِ عوالم (השתלשלות, hishtalshelus)، از علت به معلول و از میان بسیاری ده‌ها هزار مرتبه، صورت می‌گیرد.

**וא"כ רחוקה היא מאד בחי' מלי' מבחי' מו"ס [מוחא סתימאה] חכמה שבכתר. אבל בעשיה גשמיות נמשך
שלא כדרך ההשתלשלות:**

پس مرتبة فرمانروایی بسیار از مرتبة مخا ستیما (مو"ס, Mocha Stima'ah [عقل نهفته]), یعنی حکمت درون تاج، دور است.
اما به عالم عمل (عשיה, Asiyah) در صورت مادی اش، این سرچشمه نه به شیوة زنجیره نزول کشیده می شود:

16 **וזהו ענין נס דחנוכה שטמאו היונים כל השמנים כי הם מבחי' חכמה דקליפה. כי בבל נק' רישא דדהבא
ופרס ומדי ב' זרועות כו' ולא נשאר אלא פך א' בחותמו של כה"ג [כהן גדול].**

و این است معنای معجزة حنوکا (חנוכה, Chanukah): یونانیان همه روغن ها را ناپاک ساختند، زیرا یونانیان از مرتبة حکمت
(حکמה, Chochmah) پوسته (קליפה, kelipah) هستند. زیرا بابل «سر طلا» نامیده می شود، و فارس و ماد دو بازو هستند
و الی آخر. و جز یک کوزه [روغن]، با مهر کاهن اعظم، باقی نماند.

**חותם הוא יסוד וכה"ג [וכהן גדול] הוא כהנא רבא רב חסד שהוא בי"ג ת"ד [תיקוני דיקנא] דיקנא דכהנא רבא.
مهر، بنیاد (יסוד, Yesod) است؛ و کاهن اعظم همان «کاهن بزرگ» (כהנא رבא, Kahana Rabba)، «سرشار از مهر» (חסد,
Chesed؛ رב חסד, rav chesed) است، که در سیزده سامان ریش (ת"ד, tikkunei dikna) – ریش کاهن بزرگ – قرار دارد.**

וכהנא רבא המקור הוא מו"ס [מוחא סתימאה] הנ"ל.

و سرچشمه کاهن بزرگ، مغز پنهان (مو"ס, Mocha Stima'ah) است که پیش تر یاد شد.

**וזהו ענין הוי' הוי' אל רחום וחנון כו' שלהיות אל רחום וחנון כו' שהן הי"ג ת"ד [תיקוני דיקנא]
שראשיתם היא מבחי' אל צ"ל המשכה מבחי' הוי' הוי' ב' פיאות כו'. שהוא המקור הנמשך ממ"ס
[مموחא ستيماها] כו'.**

و این است معنای «نام چهارحرفی (ה', Havayah)، ה', إل (أل, Kel)، رحيم و حنون» و الی آخر: برای آنکه «إل، رحيم و
حنون» و الی آخر تحقق یابند – یعنی سیزده سامان ریش، که آغازشان از مرتبة «إل» است – باید فیضی از مرتبة «ה', ה'»،
یعنی دو پئوت (פיאות, pe'os؛ گیسوان کنار سر) و الی آخر، فرود آورده شود؛ و آن سرچشمه ای است که از مغز پنهان (مو"ס,
Mocha Stima'ah) امتداد می یابد و الی آخر.

17 **وهנה בתורה כתיב הוי' הוי' ופסיק טעמא בגווייהו.**

اکنون، در تورات نوشته شده است: «ה', ה'» و نغمه گذاری تلاوت میان آن دو فاصله می اندازد.

ובנביאים כתיב כי אתה נרי הוי' והוי' יגיה חשכי. הוי' והוי' בתוס' [בתוספת] וי"ו המחבר ואינו פסיק כו'.

و در انبيا نوشته شده است: «زيرا تو چراغ من هستی، ה'، و ה' تاریکی‌ام را روشن می‌کند»؛ «ה' و ה'»، با افزوده شدن حرف پیوندهنده וי"ו (vav)، و میان آن‌ها مکتبی نیست، و الی آخر.

הענין הוא כי הנה כתיב חנוך ורחום ה'. וכתיב ה' רחום וחנוך. שיש ב' הויות א' בז"א להיות עולמות הברואים כו'. והא' בא"א להיות חנוך ורחום.

توضیح چنین است: نوشته شده است: «مهربان و رحیم است ה'»، و نیز نوشته شده است: «ה'، رحیم و مهربان است». زیرا دو [مرتبه از] ה' وجود دارد: یکی در ז"א / זעיר אנפין، تا عوالم آفریدگان پدید آیند و الی آخر؛ و دیگری در א"א (Arich Anpin)، تا «مهربان و رحیم» باشد.

18 והנה ה' רחום וחנוך הוא בא"א המשכת הוי' דא"א ב' פאות כו'. להמשיך י"ג ת"ד [תיקוני דיקנא] בז"א

اکنون، «ה'، مهربان و بخشاینده» در چهره دراز (Arich Anpin، اריך انפין) قرار دارد: فرودآمدن ה' اריך انפין، دو پאות (pe'os) و جز آن، برای فرودآوردن سیزده صورت‌بندی ریش (תיקוני دיקנא، tikkunei dikna) به صفات عاطفی (ז"א / זעير انפין، Z'eir Anpin)؛

אבל חנוך ורחום ה' היינו המשכת חנוך ורחום י"ג ת"ד [תיקוני דיקנא] בז"א להיות הז"א בשם הוי' כו'.

اما «بخشاینده و مهربان، ه' است» به این معناست که «بخشاینده و مهربان» – یعنی سیزده صورت‌بندی ریش – به درون ז"א / زعير انפין فرود آورده شوند، تا ז"א / زعير انפין حامل نام ه' باشد، و غیره.

19 וזהו כי אתה נרי ה' היינו הוי' דז"א שהוא בבחי' השתלשלות [השתלשלות] מי"ג ת"ד [תיקוני דיקנא] והוא נגד

דורות הראשונים שהיתה נשמתם בעצם במעלה עליונה.

و این معنای «زيرا تو چراغ منی، نام چهارحرفی (ה', Havayah)» است: یعنی نام چهارحرفی صفات عاطفی (ז"א / זעير انפין، Z'eir Anpin) که در مرتبه زنجیره نزول عوالم (השתלשלות، hishtalshelus)، از سیزده ת"ד (tikkunei dikna)؛ تیکونیم‌های ریش) قرار دارد. و این با نسل‌های نخستین متناظر است؛ نسل‌هایی که نفوسشان در ذات خود در مرتبه‌ای والا بودند.

משא"כ והוי' יגיה חשכי. חשכי עקבות משיחא נמשך משם הוי' דא"א שלא כדרך ההשתלשלות וצ"ל וי"ו החבור להמשיך ממקום עליון כזה.

اما در مورد «و ה' تاریکی ام را روشن می کند» چنین نیست: زیرا «تاریکی من» [دوران] گام های **مشیח** (Moshiach) است و [نور] از **ה' אריך אנפין** (א"א, Arich Anpin) فرود می آید، نه از **راه השתלשלות**؛ و باید **ואו** پیوند (וי"ו החבור, vav hachibur) باشد تا از جایگاهی چنین والا [نور] فرود آورده شود.

20 והיינו ע"י צדקה וכמאמר רז"ל [רבותינו זכרונם לברכה] אין ישראל נגאלין אלא בצדקה.

و این از **راه بخشش خیرخواهانه (צדקה, tzedakah)** است؛ چنان که حکیمان ما، یادشان به برکت باد، گفته اند: «اسرائیل جز به واسطه **צדקה** رهایی نمی یابد.»

כי על צדקה נאמר זורע צדקות שהיא בבחי' זריעה כמו הגרעין הנזרע בארץ שמצמיח הרבה מחמת כח הצומח אשר בארץ שהיא בהעלם ויש בו בחי' א"ס להצמיח עד אין קץ.

زیرا درباره **צדקה** گفته شده است: «او **צדקות** می کارد»؛ زیرا این کار به شیوه کاشتن است، مانند دانه ای که در زمین کاشته می شود و به سبب نیروی رویش نهفته در زمین، محصولی بسیار می دهد؛ نیرویی که در نهان است و جنبه ای از بی نهایت مطلق (אין סוף, Ein Sof) در آن هست، تا [چیزها] را بی پایان برویاند.

כך הצדקה היא בבחי' זריעה שיש בה בחי' כח א"ס בהעלם שהוא מבחי' א"א סתימא דכל סתימין.

همچنین، **צדקה** به شیوه کاشتن است و در آن، جنبه ای از نیروی بی نهایت مطلق، به صورت پنهان، وجود دارد؛ نیرویی که از مرتبه آریخ آپین (אריך אנפין, Arich Anpin؛ «چهره دراز»)، «پنهان ترین همه پنهان ها»، است.

21 ועי"ז מתרבה גלוי אור א"ס עצמו שהי' [שהיה] בהעלם במ"ס [במוחא סתימאה] קודם שירד לימשך בי"ג ת"ד

[תיקוני דיקנא] **וזה הי' [היה] ג"כ בחנוכה שטמאו כל השמנים למטה**

و از این طریق، ظهور خود نور بی پایان (אור אין סוף, Or Ein Sof) فزونی می یابد؛ نوری که پیش از آن که فرود آید تا در سیزده پیکربندی ریش (י"ג תיקוני דיקנא, tikkunei dikna) کشیده شود، در مغز پنهان (מוחא סתימאה, Mocha Stima'ah) نهفته بود. این امر درחנוکا نیز [چنین] بود: همه روغن ها را در پایین ناپاک کرده بودند،

ולא היה אפשר להמשיך כ"א ע"י הפך של שמן שבחותמו של כה"ג [כהן גדול] כהנא רבא הנ"ל.

و امکان کشاندن نور به پایین جز از طریق کوزه روغنی که **مُهر** کاهن اعظم، همان «کاهن بزرگ»ی که پیش تر یاد شد، بر آن بود، وجود نداشت.

וענין השמן הוא ההעלם שהרי השמן נבלע בפתילה. ומשם מאיר ביתר שאת כאשר השמן נמשך אחר הפתילה.

و معنای روغن، نهان بودن است، زیرا روغن در فتیله جذب می شود؛ و از همان جا، هنگامی که روغن در پی فتیله کشیده می شود، نور با شدتی بیشتر می تابد.

22 והנה ע"י בחי' השמן והפתילה נעשה ב' גווני אור נהורא תכלא ע"י הפתילה שהוא רק שיהא האור

נאחז אבל אינו מאיר כ"כ [כל כך] אלא ע"י השמן שהוא המאיר אור צח ובהיר. נהורא חיורא

اکنون، به واسطه جنبه روغن و فتیله، دو رنگ نور پدید می آید: نور آبی (nehora techela، نهورآ تکلآ) به واسطه فتیله، که تنها نور را بر فتیله پابرجا نگه می دارد، اما چندان نمی درخشد؛ بلکه [می درخشد] به واسطه روغن، که با نوری زلال و روشن می تابد: نور سفید (nehora chivra، نهورآ حیورآ).

דהיינו שיהא בגלוי לנוכח כאילו רואה ולא בדמיונות במחשבה לבדה שנק' העלם ולא גלוי כדמותנו כו'.

یعنی آشکار و در برابر چشم باشد، چنان که گویی انسان می بیند، و نه در خیال پردازی ها (dimyonos، دمیونوت) که تنها در اندیشه اند و نهان بودن نامیده می شوند، نه آشکاری: «به شباهت ما» (kidmuseinu، کدموتنو) و جز آن.

23 וענין ב' נהורין נהורא תכלא ונהורא חיורא הן ב"פ [ב' פעמים] רחימו שבאמצע ב"פ [ב' פעמים] דחילו כי

יו"ד דחילו וה"א רחימו והי"ו رחימו והה' דחילו.

و دو نور، نور آبی و نور سفید، همان دو [بار ذکر] «عشق» (rachimu، راحیمو) هستند که در میان دو [بار ذکر] «هیبت» (dechilu، دحیلو) قرار دارند؛ زیرا حرف یود (י"ד، yud) هیبت است، حرف هی (ה"א، hei) عشق است، حرف واو (ו"ו، vav) عشق است و حرف هی [پایانی] (ה"א) هیبت است.

והענין כי יש יראה עילאה בחכמה בחי' בטול ממש. משא"כ יראה תתאה בחי' פחד במלכות שלא למרוד במלך זעות מחיל כסא.

توضیح آن است که هیبت برتری در حکمت (Chochmah، حکמה) وجود دارد؛ مرتبه خودنهی گری (bittul، بیטول) واقعی. اما هیبت فروتر چنین نیست؛ آن مرتبه ترس در فرمانروایی (Malchus، ملכות) است: بیم از شورش علیه پادشاه، و لرزیدن از هراس تخت.

24 וכולם משמיעים ביראה ופחד כו'. והיא פחד מבחי' חיצונית. אבל יראה עלאה היא בחי' בטול ממש מאחר שאין עוד מלבדו.

ו «همگی با هیبت و ترس اعلام می‌کنند»، و غیره. این ترس از بُعد بیرونی (חיצוניות, chitzoniyus) است. اما هیبت برتر، مرتبه خودنفی‌گری واقعی (ביטול, bittul) است، زیرا «هیچ چیز جز او نیست».

وهوای عنین תפלת י"ח כריעות והשתחוואות המשכת הבטול. ושני פעמים רחیمو היינו ה' עלאה בינה היא אהבה בתענוגים

و این، موضوع نماز هجده‌گانه (תפלת י"ח, Shemoneh Esreh) است؛ خم‌شدن‌ها و سجده‌ها، فرودآوردن خودنفی‌گری است. و دو [بار ذکر] «عشق» عبارت‌اند از: حرف هی برتر (ה', hei)، فهم (בינה, Binah)، که «عشق در لذت‌ها» است،

وهיא אהבה הבאה למעלה ורחیمو בוי"ו הוא ז"א אהבה שע"י ההתבוננות נפש המשכלת ממטה למעלה וזהו ואהבת ב"פ [ב' פעמים] אור כו' וד"ל [ודי למבין]:

و این عشقی است که از بالا می‌آید؛ و «عشق» در حرف واو (וי"ו, vav)، صفات عاطفی (ז"א, Z'eir Anpin) است؛ عشقی که [از راه] تأمل نفس اندیشنده، از پایین به بالا [می‌آید]. و این است [دلیل آن‌که] «V'ahavta» (ואהבת, V'ahavta)؛ «و دوست بداری» [از نظر عددی] دو برابر «اور» (اور, or؛ نور) است، و غیره. و همین برای فهم کافی است.

دربارهٔ این نسخه

.the English translation و This edition contains the Hebrew text

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

.Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0>

ترجمه و شرح انگلیسی: با کمک هوش مصنوعی (openai/gpt-6-luna-pro:batch) برای likuteitorah.com تهیه شده و با متن عبری و سفاریا مقابله شده است؛ هنوز ویراستار انسانی آن را بازبینی نکرده است. لطفاً هر مطلب مهمی را با متن عبری مقابله کنید.

ربه خواست که ماماریم پارشای آن هفته، «پارشای حسیدی»، در همان هفته و در طول هفت روز آن آموخته شوند (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306–309 /parsha). چرا آن را بیاموزیم و برکات ربه: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-

پروژه‌ای رایگان و غیرتجاری؛ هیچ‌چیز در اینجا فروخته نمی‌شود. وابسته به Kehot, Sefaria یا کتابخانهٔ لوباوویچ نیست. © likuteitorah.com

از likuteitorah.com/fa/torah-ohr/mikeitz/14/

تقدیم به افتخار

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

پدر ربه، رب لیوی بیتسخاک